

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

36. årg.

Bergen, Torsdag 9. november 1950.

Nr. 45

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Utlandet: Til Danmark, Sverige og Island kr. 10.00, ellers kr. 16.00 pr. år.

Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850. Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Fiskerioversikt for uken som endte 4. november.

Det var godt vær og gjennomgående ganske livlig fiske i uken som endte 4. november. Sildefisket gir fortsatt ganske betydelige fangster i Finnmark og synes å ha gode utsikter i Nordtroms. I Nordland er det for tiden slakt med fisket. I Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Sogn og Fjordane foregikk et mindre fiske. Brislingfisket ga mindre utbytte for både trål og not enn i de nærmeste foregående uker. Bankfisket fra Møre ga tildels gode fangster både på Egga og på Botnane. Nordpå var det bra fiske for Andenes. I Finnmark er vinterfisket begynt med tildels gode bankfangster for Båtsfjord og Vardø. Rusefisket for Helgeland og Vikna gir godt utbytte. For Frøya-Smøla er deltakelsen noe redusert på grunn av den interesse disse distrikter nå viser for hummerfangst. Også i andre distrikter var fisket ganske livlig.

Sildefisket:

Fangstene i Finnmark var noe mer ujevne siste uke enn forrige. I fylket ble det tatt notfangster på tils. 37 640 hl, hvorav på Laksefjord 14 540, Kobbefjord i Måsøy 200, Reppafjord 16 100, Snefjord 800, Gyfjord (Sørøysund) 5100 og på Ramsbotten i Alta 900 hl. Det alt overveiende er blitt levert til sildolje. I Troms var ukefangsten 19 090 hl, hvorav på Nordreisa 14 700, Badderen 1000 og Jøkelfjord i Kvenangen 100, Kåfjord 190, Kjosens i Ulsfjord 2700 og Dyrøysundet 400 hl. I Nordland var ukefangsten på 9820 hl, hvorav på Herjangen 500, Gavlfjord Vesterålen 1280 og på Helgeland 8040 hl. På Helgeland foregikk det fiske blant annet på Tommafeltet i Dønnes og på Sjona. Det er blandingsvare og stor her-

metikkvare som fås. I Nord-Trøndelags kystdistrikter foregikk det fiske på Oppeløyfjord og til dels litt på Namsen. Ukefangsten var 2850 hl, hovedsakelig mussa til hermetikk. Den samlede ukefangst i nordre distrikt var på 69 400 hl.

I distriktet Buholmsråsa—Stad var det ikke noen fart i fisket, som foregikk i Skjøra, ved Hommelvik (smås.) og Levanger. Ukefangsten var 205 hl fet-sild, hvorav 193 hl til agn og 3376 hl småsild, hvorav til hermetikk 1675, sildolje 957, fersk eksport 234, agn 496 og innenlands 14 hl. Sør for Stad foregikk det lite fiske ved Skjerjehamn i Gulen. I distriktet var ukefangsten 72 hl fetsild og 1184 hl småsild, hvorav 1044 hl til hermetikk.

Pr. 28. oktober er det fisket 250 677 hl fetsild, hvorav saltet 50 278, til hermetikk 2922 og sildolje 159 544 hl mot i fjor: 191 723 — 37 385 — 903 — 57 349. Av småsild er det fisket 312 870 hl, hvorav saltet 6658, hermetikk 117 422, sildolje 144 030 mot i fjor: 463 505 — 6097 — 95 106 — 331 470.

Brislingfisket:

Det har vært smått med fisken i siste uke. Det ga om lag 700 skj. i indre Hardanger og ca. 300 skj. i notfangster i Oslofjorden. Trålfisket ved Skagen ble avsluttet temmelig tidlig i uken, idet brukene reiste hjem for helgen. Det ble tilført 900 skj. ansjonsvare fra dette felt. Det er nå levert tils. 286 542 skj. brisling til hermetikk og 24 898 skj. til ansjos. Det er altså fisket tils. 311 440 skj.

Bankfisket:

Fra Møre meldes det om usedvanlig fint sjøvær og stor deltakelse i ukens fiske. Det meldes om kveitefangster fra Færøyane på opptil 14 000 kg og kveitefangster på Egga på 1200 til 5500 kg. På Botnane har det vært tatt fangster på ca. 2000 til 12 000 kg skate, hå, lange etc. For øvrig har fisket med småtrål og snurrevad vært tilfredsstillende, liksom det har vært fisket atskillig storpale på Nordmøre. Ukefangsten oppgis til 738 tonn, hvorav 26 tonn torsk, 242 tonn sei (pale), 82 tonn lange, 30 tonn brosme, 26 tonn hyse, 110,6 tonn kveite, 56 tonn skate, 74 tonn hå, dessuten skalldyr. Også Måløy hadde bra fiske, da især etter hå. Ukefangsten var på 158 tonn, hvorav 11 tonn lange og brosme, 140 tonn hå. Fra Tromsø meldes det at fisket er ubetydelig — ukefangsten var 4500 kg.

Fisket i Finnmark:

I Finnmark går det nå stadig tilbake med seifisket, men til gjengjeld skiftes det over til linebruk, og har vært tatt gode bankfangster for Båtsfjord og Vardø. Der er således stor økning i torsk- og hysefangsten i siste uke. For øvrig meldes det om til dels bra kveitegarnfangster i Vestfinnmark. Fylkets ukefangst var på 1367 tonn mot 1287 tonn uken før. Av fangsten nevnes 367 tonn torsk, 393 tonn hyse, 447 tonn sei, 2,3 tonn brosme, 35 tonn kveite, 8 tonn flyndre, 1,5 tonn steinbit og 112 tonn uer. Av torsken ble det meste hengt og saltet, hysen og seien iset. Av ukens uerfangst ble 111 tonn levert til melfabrikk. Deltakelsen i fisket teller nå 368 fartøyer med 1982 mann.

Fisket for Andenes: Det er nå 12 båter som driver med seigarn og de har hatt økende fangster. Den 3. november ble det trukket fra 400 til 2100, gjennomsnittlig 1200 kg pr. bruk. Ellers drifter et antall båter med kveitegarn og fisker ganske bra. I uken ble stedet tilført 34 tonn sei, 8 tonn kveite og 2,2 tonn annen fisk.

Fisket for øvrig:

Det meldes om godt rusefiske især for Helgeland — Vikna. Lenger sør er deltakelsen mindre enn andre år, idet interessen mer er overført til hummerfiske. I uken ble det tilført Trondheim 60 tonn lev. torsk, Bergen 15 tonn, Oslo får to laster lev. torsk sjøveien i uken 13.—18. november. Ellers er det låssatt atskillig stor levende pale (småsei) i Bremsnes på Møre, liksom det skal stå godt 100 tonn i lås i Sogn og Fjordane. Fra Stavanger meldes det om godt fiske med uketilførsel på 38 000 kg lyr, sei, torsk og hyse. Skagerakkysten hadde også påtakelig bedring i fisket i siste uke. Fangsten ble 25 000 kg — mest lyr fra Flekkefjord—Farsund—Lindesnes.

Skalldyr:

Hummerfisket i de nordlige distrikter samler som nevnt større deltakelse og gir større utbytte enn vanlig. Det fiskes iherdig for Smøla, Frøya—Flatanger nord til Vikna, og selvsagt sørover på Møre og i Sogn og Fjordane. For Møre oppgis en ukefangst på 19 900 kg, pris til fisker kr. 6,50 pr. kg. I Vest-Agder og på Sørkysten for øvrig sies fisket i det hele å være mindre i år enn i fjor. Sørpå betales det av Skagerakfisk et forskudd på kr. 6 pr. kg til fisker. Ved siden av den hummer som daglig går inn i omsetningen (engros), lagrer fiskerne en del hummer for egen regning til senere salg. *Rekefisket* er for tiden noe tregt. Skagerakkysten hadde i uken 6—7000 kg, pris ca. kr. 3 pr. kg, Måløy hadde 500 kg, Møre 700 kg og Tromsø 700 kg. Det foregår fremdeles en del *krabbefiske* for Møre—Trøndelag, men det ser ut til å være opphør i driften i Sogn og Fjordane. Partiet for Møre siste uke oppgis til 54 100 kg.

Håbrandfisket:

Det har vært liten deltakelse i dette fiske i det siste. Ukefangsten var bare på 12 000 kg delt på 4 fangster på 1200 til 6000 kg. Den siste fangsten tyder på at det er en del fisk å få.

Fetsild og småsildfisket 1/1—28/10 1950.

	Finnmark—Buholmråsa		Buholmråsa—Stad		Stad—Rogaland		Samlet fangst	
	Fetsild ¹⁾	Småsild	Fetsild ¹⁾	Småsild	Fetsild ¹⁾	Småsild	Fetsild ¹⁾	Småsild
	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl
Fersk eksport	—	—	415	3 923	2 054	9 954	2 469	13 877
Saltet	48 398	5 880	1 405	281	475	497	50 278	6 658
Hermetikk	695	9 896	1 881	64 366	346	43 160	2 922	117 422
Fabrikkfild	137 887	105 301	21 639	33 039	18	5 690	159 544	144 030
Agn	8 457	7 271	12 445	16 398	6 349	1 264	27 251	24 933
Fersk innenlands	1 850	485	1 738	1 416	4 625	4 049	8 213	5 950
Total	197 287	128 833	39 523	119 423	13 867	64 614	250 677	312 870

¹⁾ Inkluderer forfangstfild.

Ut- landet.

Pakning av meksikanske reker.

Vi fortsetter nedenfor vår artikkel ang. det meksikanske reketiske på Stillehavskysten, som ble påbegynt i foregående nummer av »Fiskets Gang«. Artikkelen fremkom, som tidligere nevnt, i septembernummeret av Pacific Fisherman.

Meksiko stillehavsreke bærer på latin navnet »penaeus stylirostris«. Den er stor, på opptil 9 til 10 tommer.

Meksikos Stillehavsreke pakkes vanligvis for eksport til U. S. A. i 5 pounds frosne blokker, som plasseres i kraftig voksete pappkartonger.

For tiden omfattes en 12 unzers konsument-pakning med hurtig økende interesse og popularitet, men selv om flere av de meksikanske selskaper har innrettet særskilte pakningsbord og bånd for denne typen, blir likvel fremdeles om lag 90 pst. av produksjonen pakket i 5 pounds kartonger.

Sesongen 1949—50, som ble avsluttet i juli måned omfattet en samlet råstoffmengde levert til fryseriene fra El Golfo til San Blas på 21 000 000 lbs. Om lag 600 jernbanevogner medgikk til å transportere produksjonen til riksgrensen. Dertil ble det benyttet kjøle-automobiler til transport av om lag 4 000 000 pund ferske reker fra stedene ved den øvre del av Gulf of California.

Typisk fremgangsmåte for behandlingen av fempunds-pakningen på veien fra tråler gjennom de individuelle fryseanlegg til jernbanevogn er som følger:

Reker nedlagt i knust is i rommene på trålerne losses i vierkurver og passerer en vaskeinnretning, hvor isen fraskilles. Dernest foregår veiningen.

Dersom ikke rekeene skal pakkes øyeblikkelig blir de lagt i kasser med is mellom lagene og plassert i kjølelager. Reker

som er klar til pakning blir vasket på ny og i alminnelighet plassert i metallkurver hvor de renner av seg på veien til pakkingsavdelingen. Rutinerte piker sorterer rekeene etter størrelse og pakker dem i rustfrie stålbakker. Pakkerne som betales på akkordbasis lærer seg hurtig å sjeldne mellom sortementene. Rekeene med hode på plasseres i stålbakkene i ordnede rekker med to lag i høyden. Bakkene sendes så videre til veiningsbordene, hvor inspektører som representerer både pakkere og distributører foretar en av de mange undersøkelser, som blir reken til del på veien fra skipsrommet til jernbanevogn eller kjøleauto.

Med en dusjinnretning blir den på ny vasket grundig med kaldt vann av en spesiell arbeider og hensatt for avrenning. Bakken går så videre til en annen arbeider, som påfyller den et bestemt kvantum rent vann til glaseringen. Bakkene overdekkes, settes i lag i fryserivogner som rommer 210 bakker. Frysingen foregår i 16 timer ved en temperatur på minus 20° til 30° F.

Etter å være uttatt av fryseskabet blir bakkene dypet i ferskvann, slik at den frosne blokk løsner. Bakken snues opp ned og med kanten av samme skyves blokken tvers over bordet inn i en kartong med åpning på siden. Kartongen holdes av en annen arbeider, som hurtig lukker den og fører den ned i iskoldt rent vann for å få utfylt alle tomrom og for å oppnå en perfekt plassering.

Pakningene plasseres så i hovedkartonger og lagres ved 0-temperatur (F) inntil den skal skipes. En gjeng på 4 mann fyller og lagrer 30 hovedkartonger (master cartons) på en time.

Jernbanevognen tas under behandling 24 timer før innlastingen og blir gjenstand for en nedkjøling til 26° F ved hjelp av 6 tonn is med 30 pst. salt.

Voggenes kapasitet dreier seg om 692 til 865 hovedkartonger. Sør for Guaymas er jernbanevognene vanligvis absolutt full-lastede. På veien til bestemmelsesstedene foregår det omising dersom nødvendig. Kjølingen innen vognen opprettholdes av vifter som drives av hjulomdreiningen, og holder seg på null-punktet. Hver vogn assureres mot ødeleggelse og ulykkeshendinger gjennom en general-polise. Sortimentet pr. pund i fempundspakningene er som føl-

Fisk brakt i land i Finnmark i tiden 1. januar til 4. november 1950.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Fersk og frosset	Filet	Saltet	Hengt	Fiske-mel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	36 268	2 316	⁴)261	16 213	¹) 17 478	—
Hyse	6 101	5 180	⁵)117	39	765	—
Sei	27 148	³)2 438	176	5 353	12 247	6 934
Brosme	374	—	—	106	268	—
Kveite	1 052	1 038	14	—	—	—
Blåkveite	239	²)233	6	—	—	—
Flyndre	579	579	—	—	—	—
Uer	665	53	—	6	—	606
Steinbit	4 432	2 605	1 823	4	—	—
I alt	76 858	14 442	2 397	21 721	30 758	7 540

Leverkvantum 69 017 hl, utvunnet 27 238 hl damptran, 2030 hl seiolje, Rogn 3238 hl, hvorav saltet 2040 hl, iset 1162 hl og 36 hl fersk.

¹) Herav 581 tonn rotskjær. ²) Herav 9 tonn frosset. ³) Herav 17 tonn rundfrosset. ⁴) Herav 28 tonn frosset. ⁵) Herav 39 tonn frosset.

Landbrakt fisk til Tromsø i tiden 1. januar—28. oktober 1950.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Iset	Filet	Saltet	Hengt
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	475	142	77	240	16
Sei	115	14	1	12	88
Lange	—	—	—	—	—
Brosme	35	1	—	30	4
Hyse	356	241	103	7	5
Kveite	57	57	—	—	—
Gullflyndre	42	42	—	—	—
Smørflyndre	9	9	—	—	—
Uer	99	¹)89	10	—	—
Steinbit	8 1	6	75	—	—
Annen	15	15	—	—	—
Reker	217	217	—	—	—
I alt	1 501	833	266	289	113

492 hl lever og 122 hl rogn, hvorav 61 iset, 22 hermetikk, 38 hl saltet.

¹) Herav 2 tonn til hermetikk.

ger: Under 15, 16 til 20, 21 til 25, 26 til 30, 31 til 42, 43 til 65, 52 til 80.

De rustfrie stålbakkene, hvori rekene pakkes for å frembringe 5-pundsblokkene, kan betegnes som presisjons-utstyr.

Bakkene må ikke bare være rustfrie, men må også være forsterkede slik at de beholder sin nøyaktige fasong under hårdhendt behandling og stadig bruk gjennom lange sesonger.

Tolv-unzerspakningen: Konsument-pakningen på 12 unzer, som er pent emballert og forholdsvis ny for det meksikanske rekefiske, er populær, spesielt i Sør-Kalifornia.

Med åpningen av 1950—51 sesongen vil reker bli demonstrert i denne pakning ikke bare i sin ferskfrosne tilstand, men også tilberedt på mange andre måter, hvorpå disse reker er blitt et velkjent produkt i utstillingsfrysediskene i næringsmiddelforretningene.

Langs vestkysten har flere fryserier installert pakningsbord og pakkemaskiner for 12-unzers merker. Firmaet Wilbur-Ellis Co. introduserer gjennom Productos Congelados i denne sesong sin nye 12-oz. »Southern Seas« pakning.

12-oz.-kartongen er ikke så ny som mange tror. Marine Products Co. eksperimenterte med en »Ocean Garden« konsumentpakning for en del år siden, men for Stillehavsker er pakning av større kvanta på denne måte ikke mer enn to år gammel.

I sesongen 1949—50 fremstillet Pesquera E Industrializadora de Guaymas tre 12-oz.-merker, nemlig »Guaymex«, »Lolita« og »Clearblue«, som ble solgt over hele landet.

Ferske og frosne reker sendes til Sør-Kalifornia hvor den blir videre tilberedt av en rekke firmaer. Den selges ferdig til kokning, rensset og ledsaget av en pisket røre. Innen »oppvarm- og server«-kategorien leveres noen pakninger ferdige til bruk med stekte franske poteter.

For tiden er det på den meksikanske Stillehavskyst i drift 22 fryserier for reker. De har en frysekapasitet pr. døgn på fra 2½ til 30 tonn, og ligger fordelt på 11 steder langs kysten. Guaymas i Sonora-distriktet er det viktigste produksjonssted med 8 fryserier, dernest følger Mazatlan i Sinaloa med 5 fryserier. For øvrig er det plassert fryserier i El Golfo, Sonora i Mexicali, Nedre-Kalifornia, i Topolobampo, i La Reforma, i Eldorado og i Cullican samtlig i Sinaloa, ennvidere i Santa Rosalia, Nedre-Kalifornia, i Tepic, Nayarit og i Salina Cruz, Oaxaca. I lag med fryseriene eller uavhengig av disse finnes det dessuten langs samme kyststripe 5 fabrikker for hermetisk nedlegging av reker.

Ved siden av landfaste anlegg disponerer også den meksikanske Stillehavskysts rekeindustri 6 fryseriskip, hvorav et par meget moderne.

Næringens isbehov er på over 130 000 tonn årlig.

Rekefisket: Retten til å fiske reker langs Mexicos vestkyst tilhører ifølge lov de såkalte »cooperativas« eller arbeidsgrupper. Det finnes mellom 35 og 40 slike langs kysten, hver med et minimums medlemstall på 21. Det samlede antall fiskere dreier seg om 2000 og de tjener opptil 1000 pesos pr. måned.

Disse »cooperativas« er ikke alltid trålereiere, skjønt noen av dem driver sine egne fartøyer — som regel fra to til syv båter. Et av de eldste »cooperativas« har 1 mill. pesos investert i fartøyer og utstyr.

For å få levert reker til sitt anlegg må fryseselskapet slutte kontrakt med et cooperativa, og han må være meksikaner. Han kan slutte kontrakt med flere cooperativas på en gang. En båteier kan slutte kontrakt med et anlegg gjennom et cooperativa. Prisene bestemmes ut fra markedsforholdene i sin alminnelighet, men der er fastsatt en grunnpris (minstepris).

De forskjellige cooperativas inkasserer salgssummene, Et bestemt beløp tilbakeholdes til dekning av organisasjonens utgifter, noe av pengene tilbakeholdes til sesongens slutt. De øvrige deles mellom kaptein og mannskap.

Fartøyeierne har sine egne foreninger — den største

er Union de Armadores del Pacifico i Guaymas med over 150 tilsluttede fartøyer.

Fryseriene har en forening, hvis navn er Asociacion de Industrias de Congelacion y Enbaque de Productos Marinos. Samtlige anlegg fra Guaymas til Mazatlan er medlemmer. Foreningens oppgave er å beskytte næringen, påse etterlevelsen av Mexicos helseforskrifter og skape en ensartet kvalitativ standard for fryseriproduktene og pakningene slik at disse blir stående i overensstemmelse med de vidtgående forlangender i United States næringsmiddel-lovgivning.

Meksikos Stillehavsreke-industri og fiske er også inkorporerte i det meksikanske handelskammer og samtlige fryserianlegg er ifølge lov medlemmer av National Chamber of the Fishing Industry, som har hovedkontor i Mexico City.

Denne organisasjon er også opphavet til forskningsinstitusjonen Instituto de Pesca del Pacifico. Ved siden av å motta liberale bidrag fra fryseriforeningen, betaler hver båteier eller hvert redeni fra Guaymas til Rocky Point 10 pesos pr. tonn leverte reker.

Forskningen: Mexicos Stillehavsrekefiske nærmer seg langsomt en vitenskapelig erkjennelse av rekens livssyklus og andre biologiske data, som det er nødvendig å ha kjennskap til før det kan sies at fisket står på trygg grunnvoll med årsfangster avbalansert således at fisket kan opprettholdes uten avkortning på grunnlag av en fornuftig utnyttelse av bestanden.

Med nye oppdagede og beskattede rekefelt, kan heller ikke 1949—50-sesongens utbytte på 21 mill. pund bertaktes som den tommestokk, hvormed kommende sesonger kan måles. Ingen, innbefattet vitenskapsmennene, kan for tiden beregne hva fisket virkelig kan produsere og likevel holde seg på høyden.

For å finne fram til den viten som er så nødvendig for å kunne opprettholde velstanden har næringen etablert Instituto de Pesca del Pacific med en direksjon bestående av Hector Ferreira som president, Rene Nunez som direktør og Guillermo Veyro som administrerende leder.

Instituttet er godt finansielt underbygget slik at det kan påta seg et langsiktig forskningsprogram. Det har samarbeidet med Milton Lindner, sjefen for U. S. Fishery Mission to Mexico, i en serie undersøkelsestokt med fartøyet »Sharon«. Det vil gå mange år innen direktør Nunez og hans stab vil ha samlet de biologiske fakta, som kan danne grunnlaget for sunne fredningsbestemmelser.

Nedenstående data er ikke vitenskapelige beviste, men er slike, som man ifølge Mr. Nunez, tror er riktige:

Der er intet vitenskapelig grunnlag til å fastsette at sesongen for kaste-garnfisket i buktene og elvemunningene skal begynne 25. august og slutte 15. februar eller at sesongen i åpent farvann skal begynne 1. oktober og slutte 31. juli. Disse tidspunkt vil midlertid sannsynligvis bli opprettholdte inntil det erverves nøyere kjennskap til forholdet. Tråling med maskindrevne fartøyer er ikke tillatt på buktene — alle »bukt-fangster« tas med kastegarn (disse kastes eller slynges med hånd av en enkelt mann) fra kanoer.

Fangstområdet deles i tre. Det nordlige område strekker seg fra San Felipe, Lower California rundt det øverste av Gulven ved munningen av Coloradoelven og derfra til Rocky Point i Sonora. Nord for San Felipe er der en elvemunning ved navn Ometepec, som man tror er et gyteområde. Det viktigste gytested og oppvekstområde finnes antakeligvis ved munningen av Coloradoelven.

Det mellomste område begynner ved Guaymas og fort-

Ilandbrakt fisk til Andenes i tiden 1. jan.—28. oktober 1950.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Iset	Filet	Saltet	Hengt
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	1 037	244	—	560	233
Sei.	1 232	271	—	715	246
Lange	108	76	—	23	9
Blålange					
Brosme	58	2	—	22	34
Hyse	62	62	—	—	—
Kveite	146	146	—	—	—
Svartkveite	77	77	—	—	—
Uer	176	176	—	—	—
Steinbit	22	—	22	—	—
Annen fisk	12	12	—	—	—
I alt	2 930	1 066	22	1 320	522

Leverkvantum 2702 hl, hvorav utvunnet 1242 hl damptran. Rogn 502 hl, derav 183 hl iset, 150 hl til hermetikk.

setter sørover til San Blas i Sinaloa — en strekning på 700 miles.

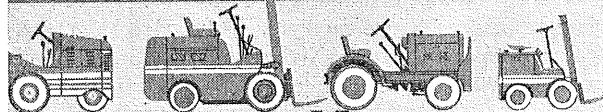
I det sørlige distrikt nedenfor Mazatlan er der en rekke store bukter med trange innløp. De innfødte har i mange år avsperrert munningene, stengt rekene inne og øst dem opp ved å vade ut i vannet.

Fangsten har alltid vært tørket og har vært en viktig ernæringskilde, men med en tapsprosent av alvorlig måle-

CLARK FORK TRUCKS

INDUSTRI TRAKTORER BATTERI- OG BENSINDRIFT

HAKIM & HAASTED
INGENIØRER · M.N.I.F.

TOLLBUGT. 28 — OSLO — TLF. 42 67 93

Fisk brakt i land i M ø r e og R o m s d a l fylke i tiden
1. januar—28. oktober. 1950.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Iset	Saltet	Hermetik	Hengst	Fiske-mel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk ¹⁾	2 113	1 495	612	6	—	—
Sei.....	²⁾ 8 850	3 021	1 676	79	3 413	661
Lange	4 426	693	3 733	—	—	—
Blålange	189	4	185	—	—	—
Lyr	62	62	—	—	—	—
Brosme.....	1 726	304	1 413	—	9	—
Hyse.....	742	740	1	1	—	—
Kveite	³⁾ 1 999	1 999	—	—	—	—
Gullfl., rødsp...	24	24	—	—	—	—
Smørfl. yndre ...	27	27	—	—	—	—
Steinbit	9	9	—	—	—	—
Skate og rokke	369	368	—	—	—	1
Annen fisk	129	128	—	—	—	1
Håbrand	390	389	—	—	—	1
Pigghå	1 324	1 235	—	—	—	89
Makrellstørje ..	⁴⁾ 829	800	—	29	—	—
Hummer	103	99	—	4	—	—
Reker	47	47	—	—	—	—
Krabbe	302	13	—	289	—	—
I alt	23 660	11 457	7 620	408	3 422	753
Herav til:						
Ålesund	11 239	6 217	4 782	77	163	—
Kristiansund N.	2 005	1 636	309	51	9	—
Smøla	1 474	271	46	27	1 119	11
Bud—Hustad .	677	333	292	24	23	5
Ona—Bjørnsund	664	292	372	—	—	—
Bremsnes	2 768	472	168	52	1 368	708
Haram	349	161	35	143	10	—
Søre Sunnmøre	3 182	1 397	1 586	34	165	—
Grip	504	218	—	—	286	—
Kornstad	798	460	30	—	279	29

Lever 7 047 hl, rogn 77 hl.

¹⁾ Ålesund utenom oppsynstiden. ²⁾ Herav 366 tonn levende og 123 tonn på fryseri. ³⁾ Herav 158 tonn på fryseri. ⁴⁾ Herav 100 tonn på fryseri.

stokk. Det antas at de 1500 tonn reker som ble tørket i dette område i 1949 ville ha gitt 6000 tonn ferske reker dersom reken hadde fått adgang til åpent farvann, hvor den kunne modnes.

Det er delvis blitt rettet på dette forhold, som det muligens vil bli gjort slutt på ved lovens hjelp. Imidlertid vil det for å få gjennomført en forandring være nødvendig å skaffe befolkningen en annen levevei — for eks. ved å sette i gang trålfiske fra nye fartøyer. Dette gjøres da også nå.

For sesongen 1950—51 holder man da også på med å åpne for fiske den 300 miles lange kystlinje fra Salina Cruz, Gulf of Tehuantepec til grensen til Guatemala. Dette farvann blir således rekefiskets sørlige felt.

Rekens livshistorie: Det antas at reken blir moden i en alder av 12 til 14 måneder. Hunnen gyter fra 300 000 til 500 000 rogn i åpent farvann på fra 5—10 favners dybde. Gytingen ser ut å foregå i tiden fra mars til september. Nylig

gytt rogn er transparent og synker til bunnen, hvor den klekkes i løpet av et halvt døgn. Den meget lille yngel bevegtes av strømmen og driver inn mot land til en av de grunne bukter, hvor den gjennomløper 11 stadier. Når regntiden — juli—oktober — kommer er den blitt ungreke (juvenile). Den trekker ut fra land og elver til mer saltholdig vann i buktenes midtpartier, hvor den blir tatt med kastegarn av kano-fiskere. Derfor er størrelsen småfallen og rekeantallet stort i begynnelsen av sesongen i august og september.

Forandringen i saltholdighet og koldere vann tvinger reken ut i åpent farvann. På den tid den når 5 favners dybde, ja allerede tidligere, har den nådd modenhet og er istand til å forplante seg og gjenta livssyklusen.

Reken gyter bare én gang, men dør ikke umiddelbart. Den går ut på dypere vann hvor den fortsetter å vokse. På 25 favners dybde — det største dyp hvorpå det nå foregår kommersiell tråling — finnes det reker på 8 til 10 tommers størrelse. Et av resultatene av trålforsøkene med m/s »Sharon« var 12 til 14 tommers reker på 65 favners dybde.

»Penaeus stylirostris« (»blue«) er den viktigste sort og finnes i størst mengde. Der er to andre varianter, nemlig »penaeus vannanici« (»red«) og »penaeus californiensis« (»yellow footed one«). Førstnevnte gir 90 pst. av fangstutbyttet, men samtlige tre sorter fåes samtidig. Disse tre sorter forekommer hele veien langs vestkysten av Mellom-Amerika til Panama.

Et av resultatene av den nylig foretatte dypvannstråling under ledelse av direktør Nunez, hvis hovedkvarter er Guaymas, var at den »gule« var like stor som den »blå« reke på 65 favners dybde og at samtlige 3 sorter fantes på denne dybde.

I januar måned i år foretok »Sharon« en liknende forsknings- og merkeekspedisjon til Guaymas, Yaqui River og Santa Barbara, som tidligere i 1945 var blitt foretatt av Milton Lindner. På siste tur ble det merket og gjenutsatt 1700 reker. I de to påfølgende måneder hadde fiskerne gjennfangster av mellom 75 og 100 stykker.

Ved disse merkingsforsøk og andre eksperimenter håper instituttet å kunne fastslå bestandens bevegelser og vandringer, iaktta veksten og bedømme virkningene av beskatningen.

Et faktum synes fullt fastslått, nemlig at skjønt de reker som fiskes på dypere vann er større, så har de tilsynelatende utspilt sin rolle som forplantere av slekten. De vokser etter gytingen, men uten noen nyttefunksjon i forplantningen. Et annet faktum synes å være fremherskende, nemlig at rekene i det nordlige område er rød-hvite, hovedsakelig hvite med en del rødfarving. I de sørlige områder er reken perlegrå og ennå mørkere.

Der er spørsmål som en ikke har funnet svar på. For eksempel, hvorfor blir reker i sortementet »under 15« (på pundet) fanget på buktene ved Topolobampo?

Lever og modnes disse reker i disse enorme gruntvannsområder, eller går de inn og ut etter forogdtbefinnende?

Instituttet ble startet i september 1946 og fikk sitt endelige arbeidsutstyr tidlig i 1949. Det finansieres fra tre kilder, nemlig fra fryseselskapene, rederne og de såkalte »cooperativas«, fra statsbevilgninger og av Bank of Mexico. Det er sørget rundelig for instituttets fremtidige beståen. Når det fremlegger sitt forslag til fredningslov, vil denne høyest sannsynligvis bli vedtatt av den meksikanske regjering. (Fortsettes).

Det svenske sildefiske.

Uken som endte 21. oktober ga det svenske sildefiske en ukefangst på 55 tonn garnsild og 298 tonn trålsild. Siden fiskets begynnelse den 1. juli er det blitt oppfisket og ilandbrakt 18 756 tonn sild i fersk stand og 2027 tonn (ombord)saltet sild. Av fersksilden ble 10 670 tonn saltet etter ilandbringelsen. Året før var totalfangsten på samme tid 25 335 tonn fersksild, hvorav det ble saltet 13 175 tonn, samt dessuten 931 tonn sjøsaltet sild.

Sildefisket fra East-Anglia.

Ifølge »Fish Trades Gazette« for 28. oktober var den sild som ble ilandbrakt i Yarmouth tirsdag (24. oktober) den fineste som har vært tatt hittil i sesongen, hvilket gjorde at salterne besluttet seg til å gå til større salting enn i foregående uke. Tirsdag middag hadde 100 skotske drivere som fisket om natten ilandbrakt mellom 6 og 7000 crans.

I Lowestoft ble det torsdag 19. ilandbrakt 5215 crans av 102 drivere. Av partiet ble 1500 crans levert til olje og mel. I alt er 131 fartøyer med i fisket fra Lowestoft — 80 engelske, 51 skotske. I fjor var flåten på 172 fartøyer. Stopp-flagget gikk til tops igjen ved middagstider torsdag — mindre enn halvparten av de innkomne gikk ut igjen.

Yarmouth-fangsten ligger langt høyere enn i fjor på samme tid. I fisket for Yarmouth deltar 232 fartøyer — 69 færre enn i fjor.

Svensk fiskerioversikt med slutt-tall for Fladenfisket.

»Svenska Västkustfiskaren« skriver i sin fiskerioversikt i bladets nummer for 25. oktober, at et tilbakeblikk på årets Fladenfiske viser at flere båter har deltatt i dette fiske enn vanlig de senere år. I alt har 272 fartøyer deltatt og disse har pr. 7. oktober hjemført 306 083 kasser fersk sild samt 14 869 tønner sjøsaltet sild. Hertil kommer ikke ubetydelige kvanta som er blitt levert i danske og tyske havner.

Om sildefiske i Skagerak heter det seg, at dette i oktober stadig var hindret av ustadige værforhold og nærmest har slått feil. For øvrig har enkelte trålere hatt gode fangster på opptil 150 kasser sild pr. dag på Dogger Bank. Atskillig sild er blitt solgt i danske havner, etter at de danske kjøpere på ny har fått valuta til kjøp av svenskfanget sild.

Også brislingfisket har vært hindret av været. Notflåten har i en stor del av tiden ligget uvirksom. De første større fangster ble tatt i midten av oktober i Marstrand-fjorden, da en del lag hadde dagsfangster på godt 100 kasser brisling. Brislingen har vært av god kvalitet og etterspørselen har vært god og delvis vært stimulert av det feilslåtte islandssildfiske.

Det svenske sildefiske ved Island ble en stor skuffelse.

Etter en uvanlig stormfull og besværlig fiskesesong ved Island har de fleste islandsfartøyer nå gitt oppgaver over sine fangster. De foreliggende tall er meget nedslående, opplyser dr. Arvid Molander i Bohuslens Islandssildfiskeres forening. Fiskerne hadde kontrakter på levering av 41 226 tønner før fiskets begynnelse, men totalfangsten ser ifølge

de midlertidige tall en nå har fått inn, ikke ut til å overstige 14 000 tønner.

De to foregående sesonger utgjorde fangstmengden mellom 80 og 82 pst. av kontraktmengden. I år er det tilsvarende tall bare 34 pst., som er et meget dårlig resultat, som kan få alvorlige økonomiske konsekvenser for mange av deltakerne. (Svenska Västkustfiskaren 25. oktober).

Islands fiskerier i jan./juli 1950 og 1949.

I septemberutgaven av »Statistical Bulletin« som utgis av Islands Nasjonalbank oppgis følgende tall for Islands fiskeproduksjon.

	Jan./juli	
	1950	1949
Ising (fisk) tonn	26 802	85 026
Frysing (fisk) »	44 940	67 190
Tørrfisk »	475	59
Hermetikk »	64	224
Saltet »	87 669	26 812
Hjemmekonsum »	1 363	2 081
Sild, saltet »	1 012	787
Sild frosset til agn »	478	1 338
Sild til fabrikkene »	14 156	4 216
Annen fisk til fabrikk. . . »	22 608	—
I alt tonn	199 567	187 733

Samtlige mengdetall gjelder sløyd fisk med hode, unntatt sild, som er oppgitt i rund vekt.

Islands fiskeeksport jan./aug. 1950 og 1949.

I jan./juli 1950 og 1949 er det blitt eksportert følgende mengder:

	Mengde		Verdi (f.o.b.) 1000 isl. kr.	
	Januar/aug.		Januar/aug.	
	1950	1949	1950	1949
	100 kg	100 kg		
Klippfisk	5 768	1 877	3 970	589
Saltfisk, uvirket . .	132 189	126 494	30 168	26 696
Ferskfisk, iset . . .	289 743	810 593	18 603	54 601
—«— frosset.	109 439	254 429	41 853	65 313
Hermetikk	3 132	2 289	1 545	659
Saltsild	47 048	9 181	12 554	2 146
Frossen sild	8 253	70	1 662	12
Damptran	102 500	33 566	35 111	11 626
Rødfiskolje	1 001	—	434	—
Sildolje	26 564	13 048	7 329	3 230
Sild- og fiskemel .	78 234	61 988	16 698	6 895
Hvalkjøtt	2 813	139	470	38
Hvalolje	7 966	7 486	2 915	2 031
Hvalmel	—	2 000	—	214
Saltet rogn	18 830	22 122	4 043	2 515

Forts. s. 518.

Fiskeriundersøkelsene og den praktiske fiskeribedrift.

Foredrag i Norsk Rikskringkasting, 27. oktober 1950.

Ved Finn Devold.

Fra midten av forrige århundre ble vitenskapsmenn engasjert for å foreta fiskeriundersøkelser og gi svar på særlig viktige spørsmål innen fiskeriene. De mest kjente er kanskje Axel Boeck's undersøkelser av silden og G. O. Sars's undersøkelser av torsk og sild. Særlig Sars's undersøkelser ble verdenskjent. Det lyktes Sars å gi oss hovedtrekkene av våre to viktigste fiskestammers biologi, skreiens og sildens.

Når en bankfisker drar til Svalbard og setter sine liner og fanger torsk, gir hans fangst fremdeles bekræftelse på at denne vår geniale forskers hypotese er riktig. Eller når torskefiskerne setter sine liner eller garn ved Honningsvåg ved juletider og stadig flytter dem vest og sørover for å plasere redskapene i skreistimene på deres vandring til gytefeltet, så var det Sars som først innså at det måtte være slik. Når vi utrustrer ekspedisjoner for å lete etter silden i Norskehavet og faktisk finner den, er det igjen en bekræftelse på en av G. O. Sars's hypoteser.

I 90'årene ble Johan Hjort det nye navn innen fiskeribiologien. Dr. Hjorts interesser ompente alt liv både i sjø og på land. Han etablerte et nært og fruktbringende samarbeid med fremragende fiskeriforskere i andre land. Sammen med C. G. Joh. Pettersen, lederen av Den Danske Biologiske Stasjon, konstruerte Hjort en liten trål for å studere faunaen like over havbunnen. Da trålen ble forsøkt, avslørte den at store mengder reker levde over leirslettene nede i dypet. Hjort innså at disse rekeforekomstene måtte kunne utnyttes. Dypvannsreken var den gang en sjeldenhet som ble meget godt betalt. Hjort satte igang undersøkelser over rekefeltenes utstrekning, og drev propaganda for det nye fisket. Litt etter litt kom fiskerne med, og i dag er rekefisket et av våre betydelige fiskerier som hvert år innbringer millioner av kroner.

Rekefisket er imidlertid bare et biprodukt å regne sammenliknet med de store oppgaver Johan Hjort og hans medarbeidere gikk løs på. Omkring århundreskiftet gjennomgikk våre fiskerier en brytningstid. De rike kveiteforekomster ut for Møre var oppdaget og utnyttet i de siste desennier av forrige århundre. Utnyttelsen av disse ledet til at der ble bygget mer havgående fiskefartøyer med maskinkraft, og de store kveitefangster som ble brakt på land, resulterte i en livlig eksport av fersk kveite, fortrinnsvis til England. Ferskfiskeeksporten var med andre ord i sin begynnelse, og de dekkede båter utstyrt med damp eller motor tok for alvor til å avløse de åpne fiskebåter. Fiskeriundersøkelsene kom inn i et fastere spor i og med Fiskeristyrelsen ble opprettet med Johan Hjort som leder. Samtidig fikk den nye institusjon i forskningsfartøyet »Michael Sars« et instrument som etter datidens forhold var det beste til å ta fatt på alle de problemer fiskeriforskningen stod overfor. Man har kalt de første år av dette århundre for den norske fiskeriforsknings gullalder, og det var utrolig meget som ble utrettet. Det var nå heller ikke smågutter som ble Johan Hjorts nærmeste medarbeidere. Vi kan nevne navn som Fridtjof Nansen, Bjørn Helland-Hansen, H. H. Gran, hver for seg ble disse ved siden av Hjort banebrytere innen sine grener av Havforskningen.

Det var ikke bare grunnleggende rent vitenskapelige resultater fiskeriundersøkelsene brakte for dagen. Der ble også gjort et utall av fiskeforsøk i de forskjellige områder av Nordsjøen, Norskehavet, Barentshavet og Bjørnøyfjervannet, og det er ett navn som fremfor noen er knyttet til alle disse praktiske fiskeriforsøk. Det er selvfølgelig Thor Iversen jeg her tenker på. Thor Iversen var med som trålkyndig mann allerede på »Michael Sars«s jomfrutur i 1900. To år etter stod han som skipper ombord. Det er neppe noe fiskefelt som er verd å nevne fra Grønland til Norge, og fra Nord-Norge til pakkisen i Nord og øst, som ikke Thor Iversen kjenner, og overalt har han vært pioneren. Men man kan ikke nevne Thor Iversen uten samtidig å ta med hans verdifulle medarbeider gjennom alle år magister Einar Koefoed. Der har vært delte meninger blant fiskerne om fiskeriundersøkelsene, men allerede på et tidlig stadium oppnådde disse to, fiskernes største respekt, og hva mer er, fiskerne tok hensyn til meldingene om de nyoppdagede fiskebanker eller om fiskeforekomstene på allerede kjente banker, når meldingen kom fra Thor Iversen.

Det er ikke bare Iversens og Koefoeds undersøkelser som i tyveårene skapte Bjørnøyfisket og fisket ved Spitsbergen, men det er ingen andre som kan nevnes ved siden av dem. Når det i fjor gikk gjennom pressen at vi med m/s »Vartdal« hadde funnet sild ved Færøyane og ved Jan Mayen, så er det ikke mange av det avislesende publikum som er klar over at det snart er 50 år siden Thor Iversen fisket denne silden ved Færøyane og vel 20 år siden han fisket silden ved Jan Mayen.

En av de hovedoppgaver Hjort forsøkte å løse var å forklare svingningene i fiskerienes utbytte, og på dette felt har han kanskje gjort sin største bragd. I slutten av forrige århundre ble der arbeidet med metoder til å bestemme fiskens alder. Det ble oppdaget at fiskens vekst var periodisk. Den vokser i sommerhalvåret, men veksten stopper mer eller mindre helt i vinterhalvåret. Denne rytmiske vekst avtegnes i alle fiskens knokler og skjell. Den nåværende professor Hjalmar Broch oppdaget at sildens alder kunne avleses av sildeskjellet. Dette fanget Hjorts største interesse og fra 1907 ble der satt systematiske innsamlinger av sildeprøver i gang. Meget snart viste det seg at der var stor forskjell på de enkelte årgangers tallrikhet. Det viste seg at en enkelt sildeårgang, silden som ble klekket i 1904, helt overskygget alle de andre årganger som ble fisket samtidig med den. I 1910 da denne årgangen for alvor rykket inn på gytefeltene ved Vestlandet utgjorde den nesten 80 pst. av vårsilden, og helt frem til 1915 utgjorde den hvert år mer enn 50 pst. av all vårsild som ble fisket ved Vestlandet. Som 15. årig sild altså i 1919 utgjorde denne årgang fremdeles fjerdeparten av all vårsild som ble brakt på land. I 10 år var det med andre ord en enkelt årgang som hovedsakelig bar det norske vintersildfisket. I enkelte år vokste der opp mange sild, i andre år færre tallrike og individfattige årganger innen en fiskebestand, og dette viste seg å være et faktum for alle fiskearter som ble undersøkt. Dette var en nyoppdagelse, og Hjort forstod at han dermed hadde oppdaget en av hoved-

grunnene til vekslingene i utbytte av våre fiskerier. Det er særlig fiskerikonulent Einar Lea, som har ført disse Hjørts tanker videre når det gjelder silden. Lea har utviklet metoder som har gjort det mulig noenlunde å kunne følge svingningene i sildebestanden helt fra 1907 frem til i dag.

Torsken ble underkastet liknende undersøkelser. Men torskeskjellet er dessverre betydelig vanskeligere å bestemme alderen på. Oscar Sund benyttet derfor en annen metode. Han målte flere tusen skrei hvert år, og satte disse opp i kurver som anga hvor mange torsk der falt på hver cm-gruppe. Det viste seg snart at han på denne måte kunne oppdage når rike og fattige årganger rykket inn blant skreistimene. Et år fikk han f. eks. svært mange torsk som målte 70—75 cm. Året etter var der mange skrei som målte 75—80 cm, og slik fortsatte dette overskuddet av torsk å forskyves, torsken ble større og større for hvert år som gikk. Det var en særlig rik årsklasse som på denne måte ble oppdaget. Et langt skritt videre kom vi imidlertid da Gunnar Rollesen tok opp aldersbestemmelse av skreien ved hjelp av øresteine, de to hvite kalklegemer som ligger inne i torskens hode. Rollesen oppdaget at han av disse også kunne bestemme hvor mange ganger hver enkel skrei hadde gytt, og han innså at dette hadde den største statistiske verdi. Han kunne ved hjelp av øresteine bestemme hvor stor prosent av de undersøkte skrei som gjøt for første gang, og kunne dermed bestemme hvor stor rekrutteringen til skreistammen var i de forskjellige år. Hvor stor prosent der hvert år forsvinner fra skreistammen lar seg også beregne. Man kan med andre ord ved å skaffe seg representative prøver av den i Lofoten hvert år tilstedeværende skrei følge svingningene i bestanden. Nå er en skrei 8—10 år gammel før en årgang for alvor gjør seg gjeldende i Lofoten. Noen få kommer riktignok allerede i 6 års alderen. Det er de tidligst kjønnsmodne skrei. Flere blir kjønnsmodne som 7 åringer. Som 10 åringer er vel halvparten kjønnsmodne, mens de senest utviklede er hele 13 år før de gyter for første gang. Kjønnsmodningen foregår temmelig lovmessig, og det lar seg derfor gjøre å beregne på forhånd hvor stor rekrutteringen vil bli, med andre ord Rollesen er i stand til å forutsi hvorvidt skreimengden vil øke eller avta. For skreifiskeriene har dette den største praktiske interesse, for det viser seg at kvantumet som bringes på land er i meget god overensstemmelse med de beregnede svingninger i bestanden. Enkelte år med usedvanlig gode eller usedvanlig dårlige værforhold under fisket, kan gi et henholdsvis større eller mindre kvantum enn forutberegnet. Likeledes kan en gunstig hydrografisk situasjon som medfører at skreien står høyt i sjøen og nær land, bevirke at der blir fanget mer skrei enn bestanden skulle tilsi, men en slik situasjon kan også forutsies i et hvert fall en måned før fisket tar til, etter metoder utarbeidet av dr. Eggvin. Den forhåpentlig temporære nedgang i skreibestanden vi for tiden er inne i er forutsagt for flere år siden av direktør Rollesen.

Den praktiske nytte av forutsigelsen av våre store songfiskerier er det selvsagt umulig å måle i kroner og ører. Verdien beror i første rekke på i hvilken grad fiskere og forretningsfolk som er knyttet til fiskeriene tar varslene i betraktning ved sine disposisjoner. Det er langt igjen før fiskerne tar samme hensyn til fiskevarslene som de f. eks. tar hensyn til værvarslene. Men der er en fremgang å spore i fiskernes tiltro til de offentliggjorte prognoser.

Merkelig nok har fiskerne ikke alltid vært like begei-

stret for fiskeriundersøkelsene. Enkelte har til og med sett på fiskeriundersøkelsene med direkte uvilje. Årsakene er mange. Det er ikke alltid havforskeren har hatt samme mening som flertallet av fiskerne når det gjelder frednings-spørsmål f. eks. Slike spørsmål blir forelagt Fiskeridirektoratet og vedkommende fagmann innen fiskeribiologene, før det i lovs form blir satt ut i livet. Et klassisk eksempel er hvalfangsten ved Finnmark i slutten av forrige århundre. Fiskerne mente å se årsaken til det dårlige loddetorskfiske i at hvalen ble utryddet ved den av Sven Foyen påbegynte hvalfangst. De mente at det var hvalen som jaget lodden og torsken inn til kysten, og når hvalen ble utryddet kom ikke lengre torsken til lands. Flere vitenskapsmenn undersøkte spørsmålet, deriblant Johan Hjort. Han kom til samme konklusjon som de øvrige vitenskapsmenn. Lodden søkte kysten for å gyte og loddetorsken fulgte loddestimene. I dag er det ingen som tviler på at Hjort hadde rett, men den gang skapte hans konklusjon den største harme blant fiskeribefolkningen. Helt opp i 30 årene var det enda god politikk å rakke ned på fiskeriforskningen. En vittighet på Oscar Sunds bekostning, selv om den var temmelig flau, ble godt mottatt blant fiskerne i begynnelsen av 30-årene. Da Sund oppdaget at ekkeloddet var et uvurderlig hjelpemiddel til å påvise skreistimene i Lofoten, haglet formelig vittighetene ned over ham, og fiskernes første til-litsmenn fraba seg fortsettelse av slike »påvisninger«. I dag er ekkoskreimeldinger et krav fra fiskernes side. En betydelig pengesum ble innsamlet blant fiskerne til et havforskningsfartøy som skulle bære navnet Oscar Sund, og en minstein er reist for ham i hans hjembygd Gildeskål, som en påskjønnelse for hans utrettelige arbeid i de norske fiskeriers tjeneste.

På mange måter kan en merke at tillitsforholdet mellom fiskernes organisasjoner og fiskeriforskningen er i stadig vekst. Det samme er tilfelle når det gjelder forholdet mellom forretningsstanden knyttet til fiskeriene og fiskeriforskningen. Et intimt samarbeid mellom fiskeriforskningen på den ene side og fiskeribedriften på den annen er helt nødvendig. De kan gjensidig gjøre hverandre de største tjenester. Vi er igjen inne i en brytningstid i de norske fiskerier. Fiskeriflåten moderniseres og nye fiskemetoder er iferd med å erstatte de gamle. Der er ennå mange spørsmål som må løses, og der er heller ingen tvil om at vår fiskeribedrift ennå kan være gjenstand for stor ekspansjon. Vi håper på at det nye havforskningsfartøy »G. O. Sars« med våre statsmakter og fiskeribedriftens hjelp, kan innlede en ny gullalder i de norske fiskeriundersøkelser.

Engelsk mål og vekt omgjort til norsk:

1 pund	=	0,454 kg
1 cwt	=	50,8 »
1 stone	=	6,35 »
1 kit	=	10 stones
1 cran	=	170,47 liter
1 gallon	=	4,54 »
1 tonn	=	1016 kg
1 barrel sild	=	121,2 liter

Norges utførsel av fiskeprodukter fra 1. januar til 21. oktober 1950 og i uken som endte 21. oktober.

516

Nr. 45, 9. november 1950

TOLLSTEDER	Fersk sild i alt	Fersk vårsild	Fersk storsild	Fersk fetsild	Fersk forfangst sild	Fersk brisling og småsild	Frossen sild i alt	Frossen vårsild	Frossen storsild	Frossen fetsild	Frossen forfangst sild	Frossen brisling og småsild	Fersk fisk i alt	Fersk torsk	Fersk lange	Fersk sei	Fersk hyse	Fersk makrell	Fersk kveite	Fersk flyndre
	Stat. nr. 4031-35	Stat. nr. 4032	Stat. nr. 4031	Stat. nr. 4034	Stat. nr. 4033	Stat. nr. 4035	Stat. nr. 4041-46	Stat. nr. 4042	Stat. nr. 4041	Stat. nr. 4044	Stat. nr. 4043	Stat. nr. 4045	Stat. nr. 4051-16	Stat. nr. 4051	Stat. nr. 4054	Stat. nr. 4052	Stat. nr. 4053	Stat. nr. 407	Stat. nr. 4061	Stat. nr. 4064
Fredrikstad	53	—	—	—	—	53	—	—	—	—	—	—	99	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106	19	—	—	—	—	—	—
Kristiansand S.	86	—	—	—	86	—	11	—	—	—	—	8	3	—	—	—	—	28	—	20
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	544	1	—	—	—	—	—	507
Stavanger	84	—	—	—	—	84	1 627	228	946	347	106	—	20	—	—	—	—	—	—	18
Kopervik	—	—	—	—	—	—	353	37	125	191	—	—	91	1	—	—	—	—	—	24
Haugesund	14 389	14 009	29	—	—	351	1 178	356	545	277	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	23 063	1 538	20 856	—	91	578	2 520	229	2 291	—	—	—	4 906	1 099	—	604	1 080	31	148	—
Florø	5 119	356	4 763	—	—	—	304	—	304	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Måløy	2 297	471	1 826	—	—	—	1 002	152	850	—	—	—	1 552	33	—	4	48	—	—	64
Ålesund	4 102	241	3 861	—	—	—	2 620	510	2 110	—	—	—	1 803	224	—	111	338	—	—	443
Molde	68	—	—	—	—	68	347	—	245	—	—	—	18	5	—	—	6	—	—	5
Kristiansund N.	50	—	—	—	—	50	637	—	637	—	—	—	346	26	—	—	—	—	—	27
Trondheim	243	—	57	—	—	186	655	—	571	—	—	—	84	117	—	35	368	—	—	229
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	—	—	—	1	—	—	19
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	788	317	—	77	113	—	—	64
Tromsø	9	—	—	7	—	2	10	—	—	10	—	—	1 293	293	—	—	370	—	—	313
Hammerfest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	369	7	—	—	182	—	—	87
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	220	—	—	—	111	—	—	29
Andre	190	—	—	—	182	8	—	—	—	—	—	—	819	35	—	8	16	446	—	158
I alt	49 753	16 615	31 392	7	359	1 350	11 264	1 512	8 624	825	114	189	14 390	2 205	—	861	2 706	1 143	1 798	1 063
I uken*)	9	—	—	—	—	9	9	—	—	—	—	9	224	2	—	57	5	—	—	43

*) På grunn av korreksjoner og avrundning av tallene til nærmeste hele tonn vil summen av uketallet ikke alltid stemme med tallene for i alt. Dessuten vil oppgavene fra noen av de nordligste poststeder på grunn av den sene postgang ikke være kommet inn ved ukesoppgjørets slutt. Utførselen blir i slike tilfelle ikke tatt med i uken, men kommer bare med i tallene hittil i år.

TOLLSTEDER	Fersk ål	Fersk uer	Fersk brosmme	Fersk pigghå	Fersk håbrand	Fersk laks	Fersk Steinbit	Ferrk rogn	Annen fersk fisk	Frossen fisk i alt	Frossen torskfilet	Rundfrossen torsk	Frossen seifilet	Rundfrossen sei	Frossen hysefilet	Rundfrossen hyse	Frossen makrell	Frossen annen fisk	Tørrfisk i alt	Klippfisk i alt
	Stat. nr. 412	Stat. nr. 409	Stat. nr. 405	Stat. nr. 4141	Stat. nr. 4142	Stat. nr. 4111	Stat. nr. 410	Stat. nr. 416	Stat. nr. 405, 57-59, 62, 63, 66, 68, 8, 11, 12, 13, 15	Stat. nr. 4171-31	Stat. nr. 4171	Stat. nr. 4201	Stat. nr. 4172	Stat. nr. 4202	Stat. nr. 4173	Stat. nr. 4203	Stat. nr. 422	4174, 518, 19, 4201, 4216, 423-431	Stat. nr. 433-38	Stat. nr. 439-43
Fredrikstad	99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	—	—	—	—	—	18	—	2	11	46	7	—	9	—	—	—	—	30	—	2
Kristiansand S.	—	—	—	—	—	3	—	—	32	17	—	—	—	—	—	—	13	4	—	12
Egersund	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	3	—	—	3	1	6	—	—	40	409	—	—	—	45	—	—	339	25	—	—
Kopervik	2	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—
Haugesund	—	—	—	40	2	1	—	—	1	416	—	—	—	—	—	—	356	60	—	63
Bergen	105	—	—	366	383	153	9	105	350	437	86	4	129	62	14	—	3	139	5 358	2 089
Florø	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Måløy	1	—	—	1 340	—	13	—	5	33	341	—	—	—	10	—	—	—	28	303	—
Ålesund	1	—	—	331	—	6	—	102	226	1 143	169	3	—	120	—	—	185	666	1 002	11 217
Molde	—	—	—	—	—	—	—	—	2	20	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—
Kristiansund N.	—	—	—	154	—	12	6	18	59	2 008	531	16	335	43	15	—	—	1 068	462	14 237
Trondheim	—	—	—	—	1	104	—	8	3	772	326	10	139	53	18	—	—	226	404	—
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 239	614	286	863	109	31	—	—	336	—	543
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	118	6	2 181	1 077	122	502	31	46	23	—	—
Tromsø	—	6	—	—	—	38	—	139	3	758	262	—	249	—	76	—	—	380	3 000	—
Hammerfest	—	—	—	—	—	—	—	19	—	126	18	—	—	—	—	—	—	171	466	—
Vardø	—	—	—	—	—	1	—	—	—	174	34	—	2	—	42	—	—	96	13	—
Andre	106	1	—	—	—	9	—	2	3	439	120	1	85	15	9	—	61	148	3	1
I alt	317	7	—	2 234	387	366	15	518	770	11 576	3 244	442	2 313	488	251	23	1 035	3 780	10 773	28 201
I uken*)	—	—	—	32	50	—	—	—	6	311	136	—	34	35	—	1	5	100	500	82

TOLLSTEDER	Saltet sild i alt	Saltet vårsild	Saltet storsild	Saltet fetsild	Saltet skjær sild	Saltet Nord-sjø-sild	Saltet islands-sild	Saltet brisling	Krydder sild	Krydder saltet brisling	Saltet fisk i alt	Saltet rogn	Røykt sild	Hummer	Reker	Andre skalldyr	Hermetikk i alt	Sildemel	Fiskemel (Herund, tørrfiskemel)	Tang mel
	Stat. nr. 444 ₁₋₇	Stat. nr. 444 ₁	Stat. nr. 444 ₂	Stat. nr. 444 ₃	Stat. nr. 444 ₄	Stat. nr. 444 ₅	Stat. nr. 444 ₆	Stat. nr. 444 ₇	Stat. nr. 445 ₁	Stat. nr. 445 ₂	Stat. nr. 446 ₁₋₅₆	Stat. nr. 4723 ₁₋₂	Stat. nr. 460	Stat. nr. 466	Stat. nr. 469	St. nr. 467-468 470-471	Stat. nr. 473-97	Stat. nr. 1213 ₁	Stat. nr. 1213 ₂	Stat. nr. 1226
Fredrikstad	—	—	—	—	—	—	—	—	106	—	—	—	—	1	16	3	206	—	—	—
Oslo	35	—	—	—	—	—	35	—	—	—	2	—	5	22	45	3	385	—	—	—
Kristiansand S	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—	—	123	162	—	27	—	—	—
Egersund	761	570	137	—	—	38	16	—	—	—	—	—	—	71	—	5	2 243	—	—	—
Stavanger	219	113	1	—	—	74	31	—	—	—	148	52	—	199	269	—	14 678	2 213	—	31
Kopervik	3 675	1 649	1 486	—	—	124	416	—	759	—	—	—	—	—	38	—	207	718	—	—
Haugesund	10 662	4 031	5 564	—	—	197	870	—	429	—	35	28	50	—	12	—	824	18 055	—	—
Bergen	20 975	—	19 314	51	160	224	1 226	—	615	6	185	1 775	719	66	104	—	8 314	7 929	543	—
Florø	3 222	—	3 222	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	419	270	—	30
Måløy	334	—	334	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	268	2 506	169	—
Ålesund	5 720	5	4 808	34	—	—	873	—	578	—	1 924	1 298	1 288	—	14	—	580	3 717	423	—
Molde	1 451	9	1 442	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	1	—	—	170	—	—
Kristiansund N. ..	1 272	21	1 060	2	48	—	141	—	48	—	1 000	430	46	—	40	—	925	291	490	167
Trondheim	1 561	—	73	1 464	—	—	24	—	—	—	13	3	—	1	242	92	2 538	685	79	—
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	2 210	302	—
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	115	1 149	—	—	17	—	79	782	4 854	—
Tromsø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	45	—	—	71	—	38	2 017	771	—
Hammerfest	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	1 254	789	—
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 020	—
Andre	2 425	1 490	691	—	—	18	226	—	178	—	2	1	—	12	255	2	360	1 836	1 163	—
I alt	52 315	7 888	38 132	1 554	208	675	3 858	—	2 713	6	3 472	4 781	2 108	424	1 375	100	29 863	46 896	10 603	228
I uken*)	2 558	—	2 040	113	2	32	371	—	217	—	25	—	11	12	11	20	330	935	811	—

TOLLSTEDER	Andre forstoffer	Dampmedisintran	Råmedisintran	Blanktran	Brunblanktran	Bruntran	Håtran	Høyvitaminhold. Kveiteolje m. v.	Selolje rå	Bottlenose og spermasettolje rå	Sildeolje rå	Avfallstran og tran grakse	Herdet fett	Stearin m. v.	Fettsyrer og olein	Fiske-lim	Guano	Sel-, kobbe-skin og klappm.	Annet	
	Stat. nr. 1214-16. 23. 1225 ₁	Stat. nr. 1516 ₂₋₃	Stat. nr. 1516 ₁	Stat. nr. 1517 1518 ₁	Stat. nr. 1518 ₂	Stat. nr. 1518 ₃	Stat. nr. 1515 ₁₋₃	Stat. nr. 1514	Stat. nr. 1513	Stat. nr. 1511	Stat. nr. 1512	Stat. nr. 1520	Stat. nr. 1543 ₁ 1543 ₂	Stat. nr. 1548	Stat. nr. 1550 ₁ 1549	Stat. nr. 1681 ₄	Stat. nr. 1901 ₁₋₃	Stat. nr. 2318 ₁₉	Stat. n ^o 207.215.461-65.1504.1507 1508.1510.1519.1521 ₁₋₂ 1522.1523.1544.2320-21 4717 ₁ .4724-28.4731 ₁₋₃₂	
Fredrikstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 651	—	—	38 054	—	3 750	—	—	—	—	22 976
Oslo	86	283	1	1 282	1 595	6	190	6 318	181	260	26	276	10	—	49	1	—	—	172	
Kristiansand S.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	298	—	2	
Stavanger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kopervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Haugesund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	
Bergen	212	2 466	111	4 748	708	100	327	8 231	670	3	—	982	431	7	4 936	—	—	450	19 257	
Florø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Måløy	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ålesund	9	1 899	1	1 945	199	13	247	21 263	1 335	10	500	—	—	38	461	—	—	52	788	
Molde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kristiansund N. ..	8	59	—	901	1 863	81	14	—	15	7	—	211	—	—	—	88	4	—	6	
Trondheim	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Svolvær	821	40	—	528	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	
Tromsø	69	15	—	407	303	20	—	—	1 731	50	—	214	—	—	—	—	—	3	20	
Hammerfest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vardø	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Andre	239	14	—	175	536	—	—	72 461	—	6 063	—	246	8 339	160	268	—	—	1	10 824	
I alt	1 539	4 776	113	9 987	5 204	220	778	108 273	3 932	9 044	526	1 929	46 834	214	9 464	95	302	507	54 167	
I uken*)	100	216	—	133	33	2	15	7 227	24	40	—	19	677	—	130	1	—	13	667	

STERK — MYK — ELASTISK

Ilandbrakt fisk til Måløy og omegn i tiden 1. januar —28. oktober 1950.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Iset	Saltet	Hermetikk	Hengt	Fiskemel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	278	244	34	—	—	—
Sei	1)747	373	40	76	30	228
Lange	348	170	178	—	—	—
Brosme	181	107	74	—	—	—
Hyse	118	118	—	—	—	—
Kveite	94	94	—	—	—	—
Gullflyndre	3	3	—	—	—	—
Skate	9	9	—	—	—	—
Annen fisk .	2	2	—	—	—	—
Størje	165	165	—	—	—	—
Håbrand . . .	56	56	—	—	—	—
Pigghå	4 313	4 063	—	—	—	250
Hummer	14	14	—	—	—	—
Reker	5	5	—	—	—	—
Krabbe	22	—	—	22	—	—
I alt	6 355	5 423	326	98	30	478

1) Herav 79 tonn levende.

Utlandet, forts. fra s. 513.

Det hollandske sildefiske.

I uken som endte 21. oktober ble det av hollandske fartøyer i hollandske havner ilandbrakt 90 844 tnr. fiskepakket saltsild og 753 575 kg fersksild. Siden sesongens begynnelse har det vært ilandbrakt tils. 505 252 tnr. fiskepakket saltsild mot på samme tid i fjor 409 674 tnr. Av årets saltsildparti består 193 188 tnr. i matjessild, 108 498 tnr. i fullsild, 194 838 tnr. i steurharing og 8728 tnr. i ijlharing.

Samordningen av fiskepropagandaen i Sverige.

Ifølge bladet »Svensk Fiskhandel« nr. 10 1950 har Jordbruksnemnden og Fiskeristyrelsen overfor regjeringen foreslått opprettelsen av en sentralnemnd for samordnet fiskepropaganda i landet og samtidig foreslått at Föreningen för fiskpropaganda i Göteborg bevilges kr. 3000 til de administrative omkostninger ved dannelsen av den omtalte nemnd.

Medlemmene bør, finner myndighetene, utpekes av den nylig nevnte forening, av Svenska Fiskhandelsförbundet, Kooperative förbundet, foreningene Ostkustfisk, Sydkustfisk og Västskustfisk samt av Svenska insjöfiskarnes försäljningsförening.

Hensikten er at Föreningen för fiskpropaganda skal sammenkalde det første møte, og at ordføreren skal utpekes utenfor de berørte organisasjoner. Valget bør godkjennes av regjeringen.

Abonner på „Fiskets Gang“!